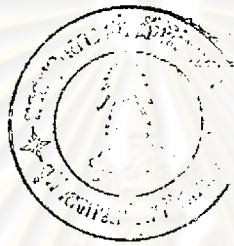

โครงการจัดตั้งศูนย์สื่อการศึกษา

สำหรับโรงเรียนเสาศิภะจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ฝ่ายประณ)

นายประภัสสร รุจิพร

002828

ศูนย์วิทยทรัพยากร
วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าหลักสูตรปริญญาตรี สาขาวิชา
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนกวิชาโสตทัศนศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2522

I 16340620

A Proposed Project for Establishing an Education Media Center
at Chulalongkorn University Demonstration School
(Elementary)

Mr. Prapat Rujiporn

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Education
Department of Audio - Visual Education

Graduate School

Chulalongkorn University

1979

หัวข้อวิทยานิพนธ์

โครงการจัดตั้งศูนย์สื่อการศึกษาสำหรับโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ฝ่ายประถม)

โดย

นายประภัสสร รุจิพร

ภาควิชา

โสตทัศนศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา

ศาสตราจารย์ สำเภา วรางกูร

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

[Signature]คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุประคิษฐ์ บุญนาค)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

[Signature]ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุภร สุวรรณศรี)

[Signature]กรรมการ
(ศาสตราจารย์ สำเภา วรางกูร)

[Signature]กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นิรมล สวัสดิ์สินธุ)

[Signature]กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รุจิระ สุภรณ์ไพบูลย์)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์

โครงการจัดตั้งศูนย์สื่อการศึกษาสำหรับโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ฝ่ายประถม)

ชื่อนิสิต

นายประภัสสร รุจิพร

อาจารย์ที่ปรึกษา

ศาสตราจารย์ สำเภา วรางกูร

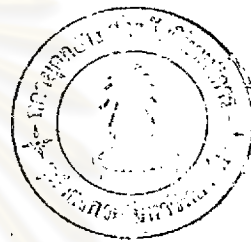
ภาควิชา

โสตทัศนศึกษา

ปีการศึกษา

2521

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อสำรวจประเภท จำนวน ชนิด สภาพและควมดีในการใช้โสตทัศนูปกรณ์ต่าง ๆ ของโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ฝ่ายประถม) เพื่อประกอบการพิจารณาจัดทำ
2. เพื่อวิเคราะห์ปัญหาการใช้ การบริการ การผลิตโสตทัศนูปกรณ์และสื่อการศึกษาของอาจารย์ในโรงเรียน
3. เพื่อสำรวจความเห็นและความต้องการในการจัดบริการของศูนย์สื่อการศึกษา
4. เพื่อเสนอแนะโครงการจัดตั้งศูนย์สื่อการศึกษา การดำเนินงาน การบริการและหน้าที่ของศูนย์สื่อการศึกษาในโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ฝ่ายประถม)

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ศึกษาค้นคว้า รวบรวมข้อมูลทั้ง ๆ ไปจากหนังสือ เอกสาร บทความ งานวิจัยต่าง ๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ และจากการสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียน
2. สร้างแบบสอบถาม เพื่อส่งไปยังอาจารย์ที่กำลังปฏิบัติงานสอนอยู่ จำนวน 77 คน ของโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ฝ่ายประถม)

3. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาวิเคราะห์ หาคาทางสถิติ

4. สรุปผลงานวิจัย อภิปราย และเสนอแนะโครงการจัดตั้งศูนย์สื่อการศึกษา
สำหรับโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ฝ่ายประถม)

ผลการวิจัย

1. โสตทัศนอุปกรณ์ของโรงเรียนส่วนใหญ่อยู่ในสภาพดี แต่ยังมีจำนวนไม่มากนัก
และอยู่อย่างกระจัดกระจาย

2. คณะครูส่วนใหญ่รู้จักโสตทัศนวัสดุอุปกรณ์ แต่ยังไม่เคยใช้บางประเภท และ
มีความเห็นว่าโสตทัศนวัสดุอุปกรณ์มีความจำเป็นต่อการสอน แต่ในบางวิชาก็ไม่จำเป็นเลย
นอกจากนี้ทางโรงเรียนยังไม่มีเครื่องมือบางประเภทที่ต้องการใช้

3. ปัญหาที่ประสบในการใช้โสตทัศนอุปกรณ์ของคณะครูในโรงเรียน ได้แก่

3.1 โสตทัศนอุปกรณ์มีจำนวนจำกัด

3.2 ไม่มีอุปกรณ์ที่สอดคล้องกับเนื้อหาวิชา

3.3 ห้องเรียนไม่เหมาะสมกับการใช้อุปกรณ์

3.4 โสตทัศนอุปกรณ์ที่มีอยู่ใช้ได้ในช่วงจำกัด เฉพาะสายวิชา

4. คณะครูส่วนใหญ่ เห็นด้วยกับกิจกรรมการให้บริการทั้งอาจารย์ นิสิตฝึกสอน
และนักเรียน

5. คณะครู ร้อยละ 98.70 มีความเห็นว่า จำเป็นที่จะต้องจัดตั้งศูนย์สื่อการ-
ศึกษาของโรงเรียน ให้แก่คณะครู นิสิตฝึกสอนและนักเรียนได้ใช้ประโยชน์อย่างเต็มที่ โดย
มีอาคารศูนย์สื่อการศึกษาเป็นเอกเทศ

Thesis Title A Proposed Project for Establishing an Education
Media Center at Chulalongkorn University
Demonstration School (Elementary)

Name Mr. Prapat Rujiporn

Thesis Advisor Professor Sompow Varangoon

Department Audio - Visual Education

Academic Year 1979

ABSTRACT

Purpose :

1. To investigate types of audio - visual aids, together with quantities, conditions and frequencies of utilization among teachers in Chulalongkorn University Demonstration School (Elementary)
2. To analyze the problems of the teachers in using, servicing and producing the available audio - visual aids and educational media.
3. To find out the needs and opinions of the teachers in service of Education Media Center.
4. To propose the project for Establishing an Education Media Center at Chulalongkorn University Demonstration School (Elementary), administration and service.

Procedures :

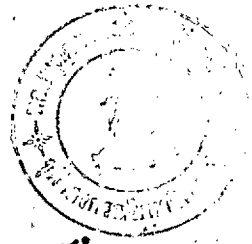
1. Study and gather relevant information from books, documents, articles, and researches available in both Thai and foreign language and from interviewing school administrators.
2. Construct questionnaire forms and distribute to 77 teachers in action at Chulalongkorn University Demonstration School (Elementary).
3. Analyze the data for statistic value.
4. Make conclusions from the study, discuss and propose the project for establishing the Chulalongkorn University Demonstration School (Elementary) Education Media Center.

Result :

1. The audio - visual materials available are in fair condition. However, the quantity is inadequate and most of the materials are scattered around, not being in any particular place that can be requested for by the users in need.
2. Most of the teachers were familiarized with these materials but haven't used some of them before. However, they agreed that these materials were essential for their teaching performance. Yet there were still some categories of audio - visual aids that were not necessary, and the ones needed were not at hands.
3. The problems generated from the utilization of these materials were :

- 3.1 The limited quantity of the audio - visual aids.
- 3.2 The irrelevant audio - visual aids concerning a particular subject matter.
- 3.3 The unproper conditions of the classrooms.
- 3.4 The available audio - visual aids were limited to only particular teaching fields.
4. Most of the teachers agreed to the activities providing audio-visual services to teachers, student teachers and school children.
5. 98.00 % of the teachers decided that there should be Education Media Center for teachers, student - teachers, and pupils, and should have its own building.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิติกรรมประกาศ

ในการเขียนวิทยานิพนธ์เรื่อง โครงการจัดตั้งศูนย์สื่อการศึกษาสำหรับโรงเรียนสาธิต
 สาขาศึกษาสาธิตมหาวิทยาลัย สำเร็จลงด้วยดีเพราะได้รับความกรุณาจากศาสตราจารย์
 สำเภา วรวงศ์ ที่ได้เสนอแนะหัวข้อในการวิจัย ให้ความปรึกษา และควบคุมการวิจัยมา
 ตลอด ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ศุภร สุวรรณาศรัย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นิรมล สวัสดิ์บุตร
 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รุจิระ สุภรณ์ไพบูลย์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุภาพ วาศเขียน
 ได้กรุณาให้ความคิดเห็นและช่วยตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งและขอกราบ
 ขอบพระคุณไว้เป็นอย่างสูง

นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังได้รับความร่วมมือ จากผู้ช่วยศาสตราจารย์ วารี ถิระจิตร
 อาจารย์ชนิดย์ แก้วนิม อาจารย์ทัศนีย์ พลเนืองมา อาจารย์สุภัทรา ฤทธิบุตร
 อาจารย์สุปราณี มีวเพ็ชร และอาจารย์เพิ่มเกียรติ ชมวัฒนา ซึ่งได้ให้ความสะดวกในการ
 สืบวิจัยเอกสารที่ค้นพบ และส่งแบบสอบถามเพื่อการวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างดี จึงขอขอบพระคุณมา
 ณ โอกาสนี้

ความดีและประโยชน์ที่อาจมีจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอบเป็นเครื่องบูชา
 พระคุณของ คุณพ่อ คุณแม่ คุณครูบาอาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่าน

ประภัสสร รุ่งพร...

ศูนย์จักษุวิทยา
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
กิตติกรรมประกาศ	ข
รายการตารางประกอบ	ฅ
รายการแผนภูมิประกอบ	ก
รายการแผนภาพประกอบ	ค

บทที่

1. บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
ประวัติและความเป็นมาของโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	4
การวิจัยและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	8
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	22
ขอบเขตของการวิจัย	22
ประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัย	22
วิธีดำเนินการวิจัย	23
คำจำกัดความ	23

บทที่

2. การศึกษาชั้นมูลฐาน

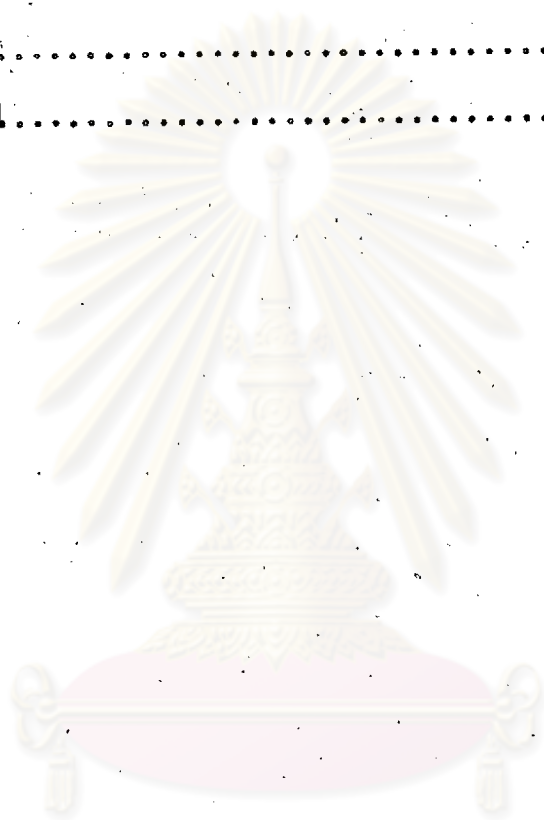
ความเป็นมาของศูนย์สื่อการศึกษา	25
หน้าที่ทั่วไปของศูนย์สื่อการศึกษา	31
ที่ตั้งของศูนย์สื่อการศึกษา	31

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
คุณสมบัติและหน้าที่ความรับผิดชอบของบุคลากร	34
งบประมาณ	38
ประเภทและชนิดต่าง ๆ ของสื่อการสอน	39
บทที่	
3. วิธีทำเนียบการวิจัยและรวบรวมข้อมูล	
- วิธีทำเนียบการวิจัย	44
- ลักษณะ ของประชากร	44
- ลักษณะตัวอย่างประชากร	44
- ลักษณะ ของแบบสอบถาม	45
- การสร้างแบบสอบถาม	45
- การส่งแบบสอบถาม	46
- การวิเคราะห์ข้อมูล	46
- การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	46
บทที่	
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	47
ขอเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถาม	84
บทที่ 5	
5. สรุปผลการวิจัยและขอเสนอแนะ	86
โครงการศูนย์สื่อการศึกษาสำหรับโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์- มหาวิทยาลัย(ฝ่ายประถม)	89

สารบัญ(ต่อ)

	หน้า
บรรณานุกรม	100
ภาคผนวก	104
ประวัติการศึกษา	120

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการตารางประกอบ

ตารางที่	หน้า
1. จำนวนอาจารย์ในหมวดวิชาต่าง ๆ.....	48
2. อายุของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	50
3. ปีที่ผู้ตอบแบบสอบถามเข้ามาทำงานในโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ฝ่ายประถม).....	51
4. วุฒิสถุที่สุดของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	52
5. ความรู้และประสบการณ์ด้านโสตทัศนศึกษา.....	53
6. ก. การใช้โสตทัศนวัสดุประเภทภาพประกอบการสอน.....	54
ข. ความเห็นเกี่ยวกับความจำเป็นของโสตทัศนวัสดุประกอบ- การสอน.....	55
7. ก. การใช้โสตทัศนวัสดุประเภทวัสดุอุปกรณ์ฉายแผ่น.....	56
ข. ความเห็นเกี่ยวกับความจำเป็นของโสตทัศนวัสดุประเภท อุปกรณ์ฉายแผ่น.....	57
8. ก. การใช้โสตทัศนวัสดุประเภทกระดานและแผ่นป้ายแสดง.....	58
ข. ความเห็นเกี่ยวกับความจำเป็นของโสตทัศนวัสดุประเภท กระดานและแผ่นป้ายแสดง.....	59
9. ก. การใช้โสตทัศนวัสดุประเภทวัสดุสามมิติ.....	60
ข. ความเห็นเกี่ยวกับความจำเป็นของโสตทัศนวัสดุประเภท- วัสดุสามมิติ.....	61
10. ก. การใช้โสตทัศนวัสดุประเภทโสตทัศนวัสดุ.....	62
ข. ความเห็นเกี่ยวกับความจำเป็นของโสตทัศนวัสดุประเภท- โสตทัศนวัสดุ.....	63

รายการตารางประกอบ(ต่อ)

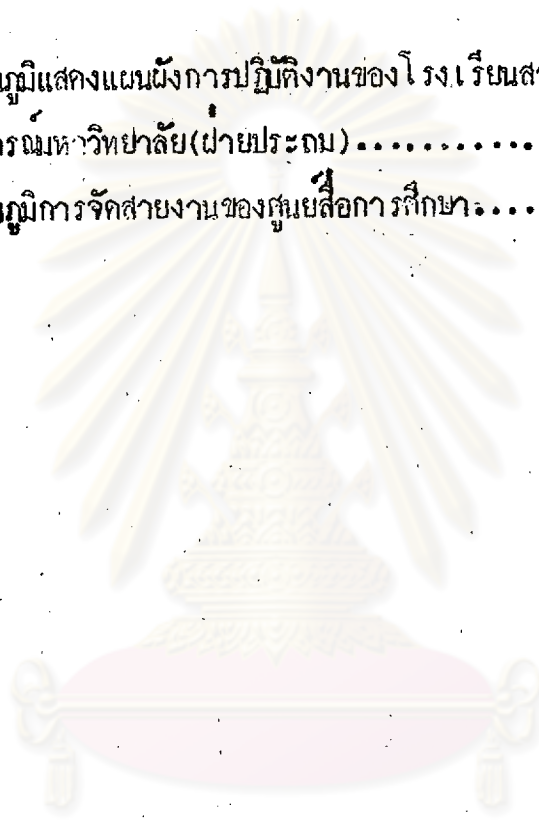
ตารางที่	หน้า
11. ก. การใช้ไอศกัณฑ์วัสดุประเภทเครื่องมือไอศกัณฑ์.....	64
ข. ความเห็นเกี่ยวกับความจำเป็นของไอศกัณฑ์วัสดุประเภท- เครื่องมือไอศกัณฑ์.....	66
12. ก. การใช้ไอศกัณฑ์วัสดุประเภทเทคโนโลยีแบบใหม่.....	68
ข. ความเห็นเกี่ยวกับความจำเป็นของไอศกัณฑ์วัสดุประเภท- เทคโนโลยีแบบใหม่.....	69
13. เหตุผลสำหรับการไม่ เคยใช้ไอศกัณฑ์อุปกรณ์.....	70
14. ปัญหาที่ผู้ตอบแบบสอบถามประสบเกี่ยวกับการใช้บริการและ- ผลิตไอศกัณฑ์อุปกรณ์.....	71
15. ความคิดเห็น เกี่ยวกับการจัดบริการด้านไอศกัณฑ์อุปกรณ์สำหรับ- ครูอาจารย์.....	73
16. ความคิดเห็น เกี่ยวกับการจัดกิจกรรม บริการสำหรับนักเรียน..	76
17. ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม เกี่ยวกับการจัดตั้งศูนย์สื่อ- การศึกษา.....	78
18. ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามต่อฐานะและสิ่งกีดขวางศูนย์- สื่อการศึกษา.....	79
19. ความเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามต่อสถานที่ตั้งศูนย์สื่อการศึกษา.	80
20. จำนวนไอศกัณฑ์อุปกรณ์ที่ถือว่าเหมาะสมประเภทและสภาพของ ไอศกัณฑ์อุปกรณ์.....	81
21. อัตรากำลังบุคลากรตามโครงการ.....	97
22. งบประมาณตามโครงการ.....	98

แผนภูมิ

หน้า

แผนภูมิที่

- 1. แผนภูมิแสดงแผนผังการปฏิบัติงานของโรงเรียนสาธิตจุฬา-...
 ครงกรณ์มหาวิทยาลัย(ฝ่ายประถม)..... 90
- 2. แผนภูมิการจัดสายงานของศูนย์สื่อการศึกษา..... 92

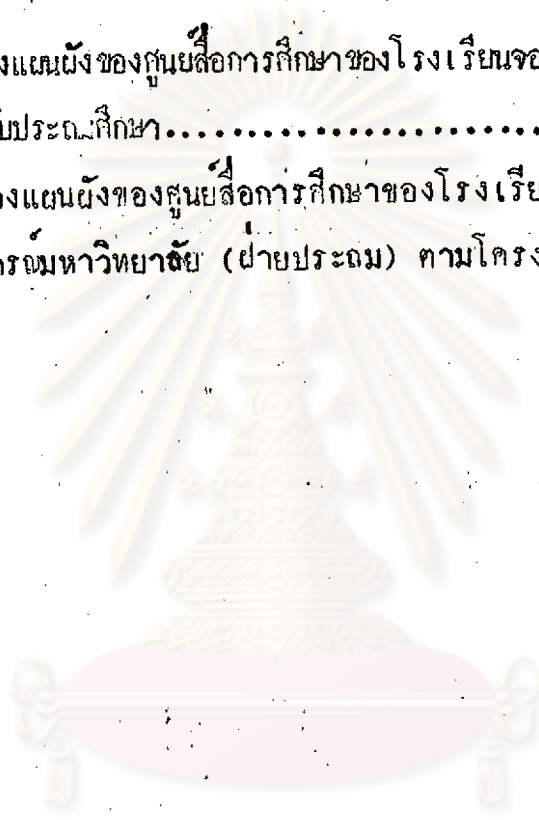
ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนภาพ

หน้า

แผนภาพที่

1. แสดงแผนผังของศูนย์สื่อการศึกษาของโรงเรียนจอห์น บูเออร์-
ระดับประถมศึกษา..... 35
2. แสดงแผนผังของศูนย์สื่อการศึกษาของโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ฝ่ายประถม) ตามโครงการจัดตั้ง.. 96

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย